

Skärgårdstrafikanten

Nr 1/2012

Organ för Skärgårdens Trafikantförening

Årgång 48

Våren är på gång...

...och som vanligt finns den nya varturlistan med i detta utskick. Kommentarer till denna turlista finner du i Lars Berglöfs analys på sidan 3 .

Verksamhetsåret som vi lägger bakom oss har präglats av den pågående, något förvirrade, diskussionen om skärgårdstrafikens framtid. Föreningen har genom ett flertal skrivelser och yttranden i frågan försökt skaffa sig en bild av vad som ska ske. När detta skrivs är frågan på intet sätt redovisad och vårt arbete måste fortsätta i syfte att få bibehålla i stort sett den trafikomfattning vi haft under senare år. Kritiken vad avser handläggningen är omfattande från flera organisationer och intressenter.

Glädjande är att pendelbåtstrafiken med "Sjövägen" kan fortsätta även under innevarande år.

Beträffande föreningens svar på landstingets RFI (Request or information) får vi hänvisa till föreningens hemsida där hela svaret finns utlagt.

Den otydlighet i frågan om drift och ansvar för skärgårdstrafiken som råder gör att vi måste driva föreningens synpunkter mot politiken. Man borde inte kunna bortse från 500 000 resenärer från Stockholm, 70 000 från Lidingö och 50 000 från Nacka/Hasseludden. Ska Vaxholm försvinna som "navet" i sjötrafiken? Man känner sig vara tillbaka till slutet av 1950-talet. Man trodde inte att en sådan situation skulle uppstå igen. Med 94 % nöjda resenärer borde inställningen vara att justera de förbättringar som behövs.

Kanske viktigast av allt: man talar om en levande skärgård samtidigt som man uppenbarligen har för avsikt att kraftigt försämra trafiken. I stället måste man förbättra möjligheterna för näringen i skärgården. Det finns skäl till att vi alla ser allvaret i den, för skärgården och skärgårdstrafiken, negativa inställningen som uppenbarligen finns hos den nuvarande politiska majoriteten.

Det betyder också att det är angeläget att vi blir ännu fler medlemmar i föreningen som gör oss ännu starkare. *Gör slag i saken redan i dag och värva minst en ny medlem.*

Föreningens årsmöte, se separat kallelse på annan plats i tidningen, äger rum som vanligt i Hartwickska huset, S:t Paulsgatan 39. Dagordningen är sedvanlig och efter årsmötesförhandlingarna gästas vi av vd Lena Nyberg som kommer att berätta om sina planer för Skärgårdsstiftelsen.

Välkommen till årsmötet 26 april 2012.

Bengt Adamsson
Ordförande

Viktigt!

Hotet om nedskärningar i skärgårdstrafiken är fortfarande inte avvärjt!
Vi behöver många fler medlemmar! Tipsa gärna dina grannar
och medtrafikanter om vår förening och..

**...glöm inte
Medlemsavgiften 2012**

110 kr för enskilda medlemmar

250 kr föreningar/organisationer

Pg 70 17 48 - 6

Information per e-post

Vill du kunna få information från föreningen per e-post, exempelvis påminnelser om föreningsevenemang eller nyheter i skärgårdstrafiken? Skicka oss ett mail på info@skargardstrafikanten.se eller meddela oss via telefon, fax eller vanligt brev. Hittills har bara 52 st lämnat sin mailadress - vi tar gärna emot fler!

Ömsom mild och ömsom sträng...

...så har vintern 2012 varit i skärgården. Den kom sent och försvann tidigt, under en period januari-februari låg isarna men redan i mitten av mars hade det mesta av isen försvunnit. Turbulensen och osäkerheten kring skärgårdstrafikens framtid fortsätter. Landstinget RFI-process igångsattes i december och i mitten av februari skulle skärgårdens intressenter avge svar på frågor samt synpunkter på trafiken för framtiden.

Nu har osäkerheten kring Waxholmsbolaget med fartyg, personal och trafik pågått sedan hösten 2010, med ständigt nya besked och verksamheten har utsatts för en konstant kritiskt granskande blick. De anställda på Waxholmsbolagets rederikontor i första hand, berörda entreprenörer och rederier i andra hand har därmed utsatts för en klandervärd behandling av Waxholmsbolagets ägare, Stockholms läns landsting och dess politiska ledning med trafiklandstingsrådet Christer G. Wennerholm i spetsen. Rederiets ägare har således under längre tid fått utsätta sina anställda för en påfrestande osäkerhet över vad som skall hända med verksamheten och arbetstillfällena i framtiden. I Landstingets organisation tycks det gå för sig utan att ytterst ansvariga kan räkna med att något ansvar skall utkrävas — förrän i september 2014.

Den omständliga processen inleddes redan 2009 med en konsultrapport signerad KPMG. Initialt var denna av Landstinget sekretessbelagd men under vintern 2012 blev rapporten till största del offentliggjord. Det visade sig att de som hade haft störst anledning att konsultrapporten inte skulle bli offentlig, var KPMG. Erfarenheten visar att enklaste sättet att ta reda på om en text rörande Stockholms skärgård är insiktsfull och vederhäftig är hur textförfattarna stavar till önämnet Nämdö. Konsulterna från KPMG har stavat fel.

I analogi med detta klavertramp fortsätter konsultrapporten från KPMG på punkt efter punkt, de förefaller inte i önskvärd utsträckning ha satt sig in i Waxholmsbolagets verksamhet, taxesystem, trader och trafik. Konsulterna har inte bemödat sig med att vinna insikt i de speciella förutsättningar som Stockholms skärgård och dess trafik för gods och passagerare fordrar. Utifrån ett talanglöst bristfälligt underlag har förslag till förändringar av Waxholmsbolaget, skärgårdstrafiken och kommande upphandling presenterats. Hela konsult-rapporten andas i bästa fall slarv och okunnighet eller i värsta fall presenterar KPMG:s konsulter en rapport som de tror att pappa vill betala för, hellre än att presentera en objektiv genomlysning av skärgårdstrafiken. Det är också en smula förvånande att KPMG som revisions- och konsultföretag vill riskera anseende och renommé på en så undermålig rapport till en betydelsefull kund som Stockholms Läns Landsting vilken riskerar att äventyra en fullt fungerande trafik med två miljoner resenärer årligen. Hela denna process med konsultrapporter och RFI (Request For Information) lär enligt uppgift ha kostat Stockholms läns landsting omkring 10 miljoner kronor, pengar som istället hade kunnat ge

skärgårdstrafiken 2.000 gångtimmar med Waxholmsbolagets större fartyg, eller hade kunnat förverkliga flertalet av de önskemål som trafikantföreningen har framfört de senaste åren, bland annat om utbyggd bastrafik.

Vad som skall komma ut av denna process återstår att se. Landstingets politiska lednings intention var att hela Waxholmsbolaget skulle upphandlas till en enda entreprenör som skulle ta hand om hela driften av fartyg, trafik, trafikplanering och därmed skapa ett privat monopol. Kritiken mot detta förslag har varit närmast förödande men kretsen kring trafiklandstingsrådet arbetar ännu i skrivande stund oförtrutet vidare för att göra sig av med Waxholmsbolagets verksamhet till en enda extern operatör och ändra linjenät och trafikstruktur helt emot den allmänna opinionens vilja.

I december 2011 publicerades underlag med frågor för berörda intressenter att besvara om skärgårdstrafiken. Frågorna baserades på den ovan nämnda konsultrapporten och i frågeunderlaget hade till och med Waxholmsbolagets formella rederinamn förvanskats. Arbetet med de inkomna svaren forceras under våren 2012 och alla de inkomna RFI-svaren skall under april månad ha sammanställts till ett underlag för en kommande upphandling av trafiken. Av de RFI-svar från andra intressenter som Skärgårdens trafikantförening har tagit del av finns i allt väsentligt ett grundmurat stöd för Waxholmsbolagets nuvarande organisation, såsom hittills ställd under Landstingets ansvar och fristående från operatörer samt de trader, trafik och struktur som rederiet för närvarande bedriver. Det framförs önskemål om förbättringar och utveckling av trafiken utifrån nuvarande system och nuvarande trader och trafik.

Waxholmsbolaget sålde den 31 januari 2012 m/s *Ramsö* till Ornö Sjötaxi Rederi AB. Således har den sista Ö-båten lämnat Waxholmsbolaget efter 48 år men det är väl en inte alltför avancerad gissning att fartyget lär återfinnas i skärgårdstrafiken även framgent som komplement och förstärkningsbåt. Ett stort antal skärgårdsbåtar har genomgått välbehövlig översyn under vintern. Två V-båtar, *Viberö* och *Väddö*, har fått nya maskiner och uppfräschad inredning, på *Vaxö* och *Vånö* har kompletterande arbeten utförts. På *Storskär* har omfattande arbeten på skrov, maskin och propelleraxel genomförts och *Västana* ligger i Simrishamn för en omdaning för omkring 25 miljoner kronor. Det är med gamla fartyg som med gamla hus; till slut håller de ihop av ren envishet och gammal vana men börjar man att renovera dem upptäcks mer som måste åtgärdas än man från början har räknat med. Det omfattande arbetet med *Västana* drar ut på tiden och fartyget väntas till Stockholm igen under juli månad. Under sommarturlistans första del kommer m/s *Waxholm I* att gå i *Västans* trafikprogram. Det väntas en hel del förändringar i trafiken till sommartidtabellen betingade av ändrade arbetstidsregler men i hur stor utsträckning resenärerna kommer att märka någon större skillnad av ändringarna återstår att se.

Det omfattande arbetet med Strömkajen har fortsatt under vintern, ett arbete som inte har blivit lindrigare av de många arkeologiska fynd som kommit i dagen i samband med projektets genomförande. Vid påsktid började Waxholmsbolagets månghörnade nya terminalbyggnad att ta form. Arbetet fortskrider, den pågående etappen av Strömkajen slutförs och den nya terminalen färdigställs förhoppningsvis under våren.

Båttrafiken **Nybroplan-Nacka strand-Lidingö-Frihamnen**, ”*Sjövägen*”, har fortsatt under vintern och trafiken har upprätthållits med m/s *Kanholmen* och m/s *Movitz*. Den senare råkade ut för en propellerskada när issituationen var som värst och ersattes under några dagar av m/s *Emelie* som vanligtvis återfinns i trafiken till Hammarby sjöstad. Från den 12 mars ersattes *Movitz* av den återuppståndna m/s *Gurli*. Det nyaste tillskottet i Stockholms läns kollektivtrafik vårvintern 2012 är 141 år gammal! Trotjänaren *Gurli* är bland annat mycket äldre än Roslagsbanan. Fartyget byggdes för trafik till Åkers kanal, Garnsviken och Brottbys å 1871 och efter en skiftande karriär ansågs fartyget föråldrat och försvann från Stockholms farvatten kring sekelskiftet 1900. Under 1950-talet återkom *Gurli* till Stockholm och var bland de fartyg som Landstinget hyrde in våren 1959 för att upprätthålla förbindelser i skärgården under de månader som Waxholmsbolaget ställde in större delen av sin trafik. År 1964 motoriserades den gamla ångbåten och under 1960-talet gick *Gurli* i trafik Stockholm-Björkö Birka och har senare utmärkt sig som bokbåt i Stockholms skärgård i lågsäsong.

Fartyget har legat upplagt sedan slutet av 1990-talet men återkom i drift samt i reguljär trafik i mars 2012. Av den forna, klassiska och mycket charmiga överbyggnaden återstår dock i princip intet efter den genomgripande omdaning av anrika gamla *Gurli* med en mycket skiftande och mångfacetterad historia. Nu får fartyget åter göra god tjänst som passagerarbåt.

Efter en höst och vinter när det har rått ovisshet om framtiden för trafiken och besked från Landstinget endast har gällt ett par månader i taget, har nu Landstingets trafiknämnd beslutat att trafiken på ”*Sjövägen*” skall fortsätta under resten av 2012.

m/s Gurli, foto Lars Berglöf

Den 1 januari 2012 tillträdde Anders Lindström som VD för Waxholmsbolaget liksom även för SL och som förvaltningschef i Landstinget. Det var för Waxholmsbolagets vidkommande den fjärde VD:n under det senaste året och listan över dem som har burit det yttersta operativa ansvaret för rederiet alltsedan bildandet i maj 1963 har därigenom blivit betydligt längre och här följer, för att tala löpsedelssvenska; "Hela Listan":

Torsten Brissman	–november 1965
Tommy Thoweman	april 1966–maj 1967
Per-Erik Öberg	maj 1967–december 1967
Leif Eggefors (v.VD)	maj 1967–december 1967
Lennart Watting	januari 1968–augusti 1982
Leif Widmark	september 1982–april 1998
Ewa Stenberg (tf.VD)	april 1998–december 1998
Juhan Grünfeldt	januari 1999–februari 2008
Ewa Stenberg	mars 2008–januari 2011
Göran Gunnarsson	januari 2011–juni 2011
Madeleine Raukas (tf.VD)	juni 2011–december 2011
Anders Lindström	januari 2012–

Vårturlistan publicerades redan i februari på Waxholmsbolagets hemsida, mer än två månader innan den började att gälla. Att den kan färdigställas i så god tid beror till stor del på att rederiet inte behöver ta hänsyn till att anslutande buss- eller tågtrafik byter turlista samtidigt och därmed inte måste invänta att sådana tabeller blir klara. I årets vårturlista är det så många nyheter och ändringar att alla inte går att redovisa i artikeln, i stor utsträckning rör detta tidsjusteringar, en del nya turer, en och annan slopad förbindelse samt ändringar rörande fartygen. Ändrade arbetstidsregler är främsta orsaken till omstruktureringen av flottan och fler fartyg kommer att vara i trafik under våren, bland annat är rederiets reservbåt, *Waxholm I*, i trafik fredag-söndag och likaså är både *Nämdö* och *Gällnö* tursatta. Under vårens senare del övertas m/s *Västans* turer av m/s *Nämdö* vars större utrymmen, mer utedäck och bättre kapacitet sannolikt är en bättre vikarie än m/s *Vindöga* som upprätthöll *Västans* trafikprogram sensommaren 2011.

I årets vårturlista finns två nya bryggor, **Mor Annas brygga** på norra Lidingö samt **Grenadjärbryggan** på Östra Rindö. Dessutom har **Södra Grinda** byggts om och till stora delar förnyats under vintern.

Fredag, lördag och söndag eftermiddag har avgångarna från Strömkajen spridits ut något vilket medför en jämnare fördelning av avgångstiderna. Avgången 10.00 från Stockholm lördagar finns även under vårturlistans första giltighetsveckor och inte bara från mitten av maj som tidigare varar. Förbindelsen anlöper under våren också **Vasholmen** och **Höganäs**.

Förra våren anlöptes **Riset** och **Tegelön** lördagseftermiddagar av en 14.00-tur, i vår av förbindelser 13.30 samt 16.00, den senare anlöper även **Koviksudde**, **Risberga** och **Kalvholmen** som därmed får en eftermiddagsförbindelse de tidigare har saknat lördagar under våren. Den eftermiddagstur lördagar från

Stockholm som vanligen går med m/s *Västan* har blivit senarelagd med 45 minuter till 16.45. Lördagar får **Tegelön** ny intur med avgång ca. kl. 12.25.

På traden **Vaxholm-Norra Lagnö** har det skett en senareläggning av eftermiddagsturen lördagar till 16.05, och en anslutningsbåt från Stockholm kl. 15.00 erbjuds under hela varturlistan. Från **Norra Lagnö** går båten 17.00 (förra våren 14.55) och en anslutande båt går vidare från Vaxholm 17.45 mot Lidingö, Nacka och Stockholm. Lördagseftermiddagens turer **Vaxholm-Tynningö-Ramsö** senareläggs med 30 minuter från Stockholm 15.00 och Vaxholm 16.05, nästa förbindelse senareläggs med 45 minuter; 16.45 från Stockholm och 18.10 från Vaxholm.

Den stora nyheten på sträckan är tillkomsten av bryggan **Grenadjärbryggan** vid det nya bostadsområdet på östra Rindö. Området var tidigare militärt och hade två av Waxholmsbolagets mest trafikerade bryggor, **Oskar Fredriksborg** och **Grenadierbryggan**. Den senare har nu återuppstått, med modern stavning av bryggnamnet. Intentionen var att bryggan skulle bära bostadsområdets namn men när väl Waxholmsbolagets varturlista kom från tryckeriet stod det anrika bryggnamnet i tabellhäftet. Om resandet till och från den nygamla Grenadjärbryggan kommer att bli av någon större betydelse återstår att se, bryggan kommer att anlöpas i ungefär samma omfattning som Fredriksberg; morgon och sen eftermiddag måndag-fredag men härutöver även ett par turer lördagar och söndag. Trafiken ombesörjs mest av m/s *Silverö* men söndag kväll kommer Grenadjärbryggan till och med att anlöpas av ett ångfartyg. Fler anlöp vid Grenadjärbryggan har medfört att även **Vegabryggan** får några ytterligare förbindelser.

Fredagseftermiddagar tidigare läggs förbindelsen till **Lindalssundets** bryggor med 30 minuter, avgång från Stockholm 15.00 och därtill får bryggorna en helt ny förbindelse med avgång från Stockholm 17.00, från Vaxholm 18.00. Kvällsturen från Stockholm kl. 18.30 finns kvar som tidigare men färre bryggor anlöps i sundet. Söndagar sammanläggs två förmiddagsturer, varav den ena endast anlöpte Halleberg och Sippsö, till en tur med avgångstid från Stockholm 09.30. En likartad förändring sker söndag eftermiddag och kväll. I år finns förbindelse från Stockholm 16.45, byte i Vaxholm med avgång 18.10 med anlöp av samtliga bryggor i Lindalssundet.

Lördagens förmiddagstur till **Bjurön-Saxaröarna-Grundvik** är senarelagd med en halvtimme och likaså inturen från Grundvik, härigenom erbjuds i vår en lämplig båtbytesmöjlighet i Vaxholm för vidare färd till Gåshaga, Hasseludden och Stockholm. Eftermiddagens tur till **Saxaröarna-Fåglarö-Mjölkö** är tidigarelagd med 30 minuter och går med m/s *Waxholm I* istället för en V-båt såsom brukligt.

Förbindelsen måndag-torsdag till **Södra Grinda**, med avgång från Stockholm 09.00, förlängs måndag och onsdag till **Boda**. Härifrån avgår fartyget 13.50 och anlöper Södra Grinda 15 minuter senare. Lördagsmorgonens intur från Grinda och **Viggsö** går hela vägen till Stockholm och inte, såsom tidigare, bara till Vaxholm.

Lördagsmorgonens intur från **Hägerö, Gällnö, Puttisholmen** har via båtbyte i Boda kl. 09.05, förbindelse till Vaxholm och Stockholm.

Trafiken mellan **Boda** och **Södra Ingmarsö** vid veckoslut får en välkommen förstärkning. Lördag morgon går en ny förbindelse med m/s *Viberö* från Boda kl. 09.15 för resenärer till **Lådna, Svartsö, Södra Ingmarsö** med mellanliggande bryggor. Söndag eftermiddag finns ny förbindelse med m/s *Saxaren* från Södra Ingmarsö via mellanliggande bryggor till Boda, med ankomst 16.35 och elva minuter senare avgår en anslutande buss från denna brygga. Utgående tur söndag kväll från Stockholm tidigareläggs med 90 minuter och avgår från Strömkajen 18.00 och från Boda 19.45 till **Husarö**.

m/s Viberö. Foto Lars Berglöf

Söndagskvällens uttur till **möjaträdens** bryggor kan i vår erbjuda resmöjligheter från Stockholm, Nacka, Gåshaga, Vaxholm och Boda där det är båtbyte för vidare färd mot Stavudda och Möja. Förra våren började den turen i Boda, utan några lämpliga båtanslutningar från längre in i skärgården.

Lördagar är morgonturen från **Långvik** senarelagd med nästan en timme till 07.45, förra året gick turen till Vaxholm men i vår erbjuds möjlighet att resa båtledes hela vägen in till Slussen och Strömkajen. En ny förmiddagstur lördagar har införts, med påstigning på utgående tur från **Norra Stavsudda** kl. 10.40 till **Dragedet** kl. 11.55 fortsätter färden till Vaxholm, kl. 13.15 och ankommer Stockholm en timme senare.

Söndagens sena intur avgår från Möja 55 minuter tidigare än förra våren; kl. 16.40 med m/s *Vaxö* och vill man resa längre med båt än Sollenkroka och Boda,

erbjuds båtbyte vid Södra Grinda till m/s *Vånö*. Möjas bryggor erbjuds en senare förbindelse med *Cinderella I* vid ca. 18.30-tiden.

Trafiken på traden **Ropsten-Tranholmen-Storholmen** återuppstår efter drygt tre månaders vintervila. Värt att notera är att vårturlistan på denna sträcka börjar att gälla fyra dagar innan resten av skärgården begåvas med mer trafik; måndagen den 16 april börjar våren vid öarna i Stora Värtan. På traden anlöps i vår ytterligare en brygga, den nybyggda **Mor Annas brygga** på norra Lidingö, vilket dock medför en längre restid med 5-10 minuter på varje rundresa från och till Ropsten. De tre eftermiddagsturena anlöps bryggorna kring Storholmen i omvänd ordning. Jämfört med förra våren är kvällsturen måndag-fredag senarelagd med 15 minuter och lördag och söndag tidigarelagd med 45 minuter.

Stavsnäs-Sandhamn-Hagede tillkommer en förbindelse söndagar med m/s *Sandhamn* 12.10 från Stavsnäs via Styrsvik, Långvik och Sandhamn. Samma fartyg går också en ny tur från Sandhamn kl. 16.10 via Eknö, Långvik och Styrsvik till Stavsnäs.

Från **Stavsnäs** till **Styrsvik** finns torsdagar en ny ännu senare kvällstur med avgång 22.35. Lördagar finns nya förbindelser 11.40 och 12.40 alltmedan en avgång 12.10 har försvunnit. Från Styrsvik söndagar erbjuds nya resmöjligheter kl. 15.50 och 17.50.

Söndagseftermiddagens tur från **Nämdö** till **Saltsjöbaden** och Strömkajen, utgår inte såsom förra våren vid Stavsnäs utan turen börjar vid Nämdöböte kl. 16.05.

Våren 2012 redovisas trafiken till bryggorna **Ängsö, Gränö, Kalvholmen** och **Edesön** i separat tabell och inte samman med trafiken till Ornös östra sida. Någon större skillnad i trafikutbudet är det dock inte, med ett undantag; flertalet bryggor förlorar en förbindelse från Saltsjöbaden söndag eftermiddag. För trafiken på **Ornö östra sidan**, redovisas anlop vid **Ornö kyrka** två gånger, på ömse sidor om Fjärdlång i tabellen.

I övrigt överensstämmer årets vårturlista i allt väsentligt med förra våren. I den turbulenta och osäkra situationen rörande skärgårdstrafiken, fortsätter båtarna att gå som vanligt som om inget har hänt — och det är väl lugnast så.

För trafikkommittén
Lars Berglöf

Trafikantföreningens arkiv 2011

Sedan föreningens bildades för nära 50 år sedan har div handlingar, broschyrer och turlistor mm sparats. Det har med andra ord hunnit bli en hel del och hela tiden tillkommer ”nytt material”, som tas om hand. Arbetet med detta har fortsatt under året.

Skärgårdens Trafikantförening delar till viss del arkiv med Föreningen Stiftelsen Skärgårdsbåten. Förutom att föreningarna har mycket gemensamt har man samma expedition, Nybrogatan 76, där huvuddelen av arkivet ännu så länge finns.

Specifikt för Trafikantföreningens arkiv kan nämnas div handlingar alltsedan startåret 1963 som föreningsärenden, styrelse-årsmötesprotokoll men också protokoll från mer eller mindre tillfälliga kommitteér som tekniska-, trafik-, turliste-, bryggkommitteér. Dessutom finns kontakter med rederier, företag och myndigheter likaväl som kontakter med medlemmar, bryggföreningar och anslutna organisationer arkiverat.

Kompletta samlingar av tidskriften Skärgårdstrafikanten och den av föreningen alltsedan 1964 utgivna Sommarturlistan/Skärgårdsboken finns. Även allt arbete, som ligger bakom dessa publikationer är sparad och dokumenterat.

Trafikantföreningens stora ”flaggskepp”, Skärgårdsbåtens Dag, som sedan 1964 firats varje år första onsdagen i juni fyller två stora arkivmappar. I övrigt rymmer arkivet bl.a. turlistor, broschyrer från ”avsomnade” Stockholms Ångslups AB, ”gamla och nya” Waxholmsbolaget men också från andra rederier. Dessutom finns trafikstatistik, ett omfattande foto-, bok- och tidskriftsarkiv plus tidningsklipp, som ännu så länge omfattar 8 pärmar.

För att föreningarnas medlemmar skall kunna bekanta sig med arkivet har expeditionen och arkivet på Nybrogatan 76 haft ”Öppet hus” åtta kvällar mellan 17.00-20.00 under vinter, vår och höst, nästan alltid sista måndagen i månaden. Försäljning av antikvarisk litteratur till lågpris har också skett vid dessa tillfällen.

Det är föreningarnas avsikt, att Öppet hus-kvällarna skall fortsätta även under 2012.

Dags att boka biljetter till

Skärgårdsbåtens Dag

Även i år infaller Skärgårdsbåtens Dag den andra onsdagen i juni, d v s **onsdagen den 13 juni 2012**. Deltagande fartyg är från Waxholmsbolaget ångfartygen *Storskär* och *Norrskär*, och *m/s Söderarm*. Vidare deltar ångfartyget *Mariefred*, ångfartyget *Blidösund* och eventuellt ytterligare några fartyg.. Från Strömma Kanalbolaget deltar *m/s Angantyr*.

Före avgången **kl 18.15** från Strömkajen blir det musik med musikcorpsen Messingen som varit med i alla år. Färden till Vaxholm går i kortege med flaggskeppet *s/s Storskär* i täten. Ankomst till Vaxholm ca **kl 19.45 - 20.00**. På kajen i Vaxholm möter Sjövärnskårens musikkår. Blåkragade sjövärnskårister svarar för flaggornas nedhalning kl 21.00. Lions bjuder på fest med försäljning, lotterier, dansbana med musik av Roslagsbålgarna. I Vaxholms stad pågår även andra aktiviteter med öppna butiker.

Kl **21.30** avgår båtarna mot Stockholm. Som sista fartyg avgår Waxholmsbolagets motorfartyg **kl 22.00**. Alla fartyg utom *s/s Mariefred* avgår mot sina ordinarie kajplatser

Biljetter:

Som vanligt bokas biljett för viss båt avseende färden till Vaxholm medan återresan får ske med valfri båt, vilket ger alla möjlighet att få färdas med ångfartyg då dessa snabbt blir fullbokade. Biljetter säljs av expeditionen (öppet vard 11.00-14.00) fr o m slutet av april och kan bokas per telefon och fax 08-662 89 02 samt med e-post (info@skargardstrafikanten.se).

Biljettpris: **180 kr för färd med ångfartyg** och **120 kr för motorfartyg**
Barn och ungdomar upp till 17 år halvt pris. Barn under 6 år gratis. Biljetter hämtas på Nybrogatan 76, nb. De kan även sändas per post mot porto 12 kr. Betalning av förbeställda biljetter *senast den 1 juni!*

Plats i matsalarna bokas hos respektive rederi och matsalsentreprenör. Vi påminner om att man inte får ta med alkoholhaltiga drycker för förtäring ombord eftersom det strider mot fartygens utskänkingsrätter.

Välkommen ombord!

Verksamhets- berättelse år 2011

Verksamheten har under 2011 i allt väsentligt följt de intentioner och arbetsuppgifter som finns i föreningens stadgar. Det är att verka för goda kommunikationer mellan Stockholm och Stockholms skärgård och inom nämnda skärgård samt Mälaren. Vi ska tillvarata olika trafikantgruppers intressen. Fortfarande är behovet av förbättrade möjligheter till arbetsresor, liksom att kunna resa mellan öarna stort. En nordsydlig trafik borde komma till stånd i en snar framtid.

Under senare år har pendelbåtstrafik diskuterats och det är med en viss tillfredsställelse vi kan konstatera att "Sjövägen" har kommit till. Det gäller nu att verka för en utbyggnad på sikt med flera linjer.

Behovet av att låta skärgården vara tillgänglig för alla, helst året om, är av stor betydelse för den befintliga näringen. Mottot "en levande skärgård" får inte bara vara tomma ord utan en fortsatt satsning och utveckling är nödvändig. Här kommer betydelsen av goda kommunikationer in i sammanhanget. Vi tror att det är nödvändigt genom samarbete och utveckling med befintliga näringar, organisationer, kommuner och landstinget.

Styrelsen

Under det gångna året har styrelsen haft sex sammanträden och överläggningar har skett inför uppvaktningar och remissyttranden. Däremellan har presidiet och de olika kommittéordförandena samrått i aktuella frågor.

Arbetsgrupperna för *Skärgårdsbåtens Dag* och *Skärgårdsboken* har efter styrelsens direktiv självständigt genomfört sina uppgifter.

Möten

Årets *vintermöte* avhölls i Hartwickska husets Gästabudssal tisdagen den 8 mars kl 18.30. Ordföranden i Trafiknämndens beredning för sjörafik, Jan-Olov Sundström, berättade om den nya organisationen. Claes Insulander från Ångfartygs AB Stockholms Omgifningar berättade om s/s Motala Express.

Årsmötet avhölls i Hartwickska husets Gästabudssal torsdagen den 28 april kl.18.30 och inleddes med sedvanliga förhandlingar. Efter förhandlingarna fick den dåvarande VD:n för SL och Waxholmsbolaget, Göran Gunnarsson berätta och svara på frågor om skärgårdstafiken.

Höstens möten inleddes med *Trafikrådsmöte* torsdagen den 20 oktober kl 18.30 i Hartwickska Husets Gästabudssal. Företrädare från Ressel Rederi AB, Stockholms Sjötrafik AB och SIKO gav sin syn på problemen som uppstått i samband med förestående upphandlingar av trafiken mm. Rapport från *Bryggrådsmötet* den 10 november kl 18.30 återfinns i Skärgårdstrafikanten nr 4/2011. Se även Bryggkommitténs rapport längre fram i verksamhetsberättelsen.

Skärgårdsboken

Skärgårdsboken har getts ut av föreningen sedan 1964 då vi fick överta utgivningsansvaret från Waxholmsbolaget. Det unika med vår bok är att den innehåller samtliga sommarturlistor från alla rederier och därmed utgör en samlad tidtabell över sommarens stora utbud av båttrafik. I och med det fullföljs en tradition från början av förra seklet. Boken innehåller inte bara tidtabeller, ca fyrtio av de tvåhundra sidorna utgörs av artiklar om båtar och trafik samt skärgården och dess natur. Boken är också en unik uppslagsbok över fartyg och båtar som trafikerar skärgården och Mälaren och där finns uppgifter om utflyktsmål, muséer och skärgårdsbutiker. Boken har blivit en uppskattad medlemsbok.

Årets skärgårdsbok kom ut dagen före Skärgårdsbåtens dag. Upplagan har varit ca 4 200 med 90 % spridning. Stockholms stad, landstinget och fem kommuner köper boken till sina fullmäktigeledamöter och därmed sprids kännedomen och kunskapen om den betydelsefulla kollektiva båttrafiken. Alla som på olika sätt medverkat till bokens framställning är värda ett stort tack.

Skärgårdsbåtens Dag

Skärgårdsbåtens Dag firades denna gång den 8 juni. De skärgårdsbåtar som deltog i paraden var *s/s Storskär*, *s/s Norrskär*, *s/s Blidösund* och *s/s Mariefred*, veteranfartyget *m/s Västan*, lotsbåten *m/s Söderarm* och från Strömme Kanalbolaget *m/s Angantyr*. I sista minuten meddelades det till mångas stora glädje att även *s/s Saltsjön* skulle delta i paraden.

Dagen bjöd som vanligt på härligt försommarväder med solsken från en molnfri himmel. Från kl 17.30 och fram till avgången 18.15 låg fartygen under stor flaggning vid Strömkajen där *Musikcorpsen Messingen* konserterade.

En nyhet för året var att Waxholmsbolagets gamla terminal hade rivits p g a arbetena med främre delen av Strömkajen. Biljettförsäljning och information sköttes från den provisoriska "baracken" längre bort på kajen.

I Vaxholm möttes fartygen av en stor publik på fullsatta kajer och musik av

Sjövärnsåkårens musikkår. Lions arrangemang med dansbana och många försäljningsstånd drog som vanligt stor publik. Exakt kl. 21.00 halades flaggorna traditionsenligt och reglementsenligt av Sjövärnsåkåren under musikkårens paradmarsch. Därefter fortsatte dansen och kl. 21.30 blåste ångvisslorna för återfärd till Stockholm i försommarnatten.

Trafikkommittén

Det största arbetet under 2011 liksom under föregående år har varit att följa Waxholmsbolagets trafikplanering. Föreningens trafiksekreterare Lars Berglöf har till vår-, höst- och vinterturlistan sammanställt detaljerade analyser samt nyheter i skärgårdstrafiken i artiklar som har publicerats i detta föreningsblad; Skärgårdstrafikanten. Kontakter med skärgårdsrederier, politiska företrädare och medlemmar är en väsentlig del av kommitténs uppdrag. Att fortlöpande följa rederiets tulisteplanering och framföra våra föreningars och enskilda medlemmars propåer är en av trafikantföreningens och trafikkommitténs viktigaste uppgifter.

Stomlinjegruppen

Under året har gruppen haft tre protokollförda sammanträden för att följa upp trafikstatistiken och resandet till och från alla terminalpunkter och viktiga knutpunktsbryggor på traderna. I arbetet ingår att uppdatera den färglagda linjenätskartan som visar trafikens utsättning under olika säsonger. Vidare sammanställer gruppen Waxholmsbolagets utmärkta resandestatistik vid varje brygga. Materialet presenteras regelbundet på föreningens hösttrafikmöte, på vintermötet och ibland även i Skärgårdsboken och Skärgårdstrafikanten.

Materialet utgör även sakunderlag för alla nya landstings- och skärgårds-politiker och tjänstemän som inte har bakgrundskunskapen om den kollektiva båttrafiken som genom Waxholmsbolaget byggts ut under 40 år och som är en trafik för alla och har över 95 % nöjda trafikanter. Materialet är i högsta grad nyttigt för alla de konsulter och utredare som anlitas och som ofta inte har någon kunskap om skärgården och dess trafik.

Resandeutvecklingen visar en snabb expansion av resandet inte bara från Stockholm och Vaxholm utan även från Lidingö (ca 70 000 per år) och Nacka (ca 50 000 per år). Sjövägens pendelbåtstrafik bidrar till att minska bilresandet runt Stockholm och öka kollektivresandet.

Stomlinjegruppens sammansättning framgår bl a av föreningens skärgårdsbok.

Pendelbåtsgruppen 2011

Vi var några stycken inom Trafikantföreningen som 2004 - 2005 startade en Pendelbåtsgrupp för att arbeta för utökad pendelbåtstrafik i Stockholms inre farvatten. Gruppen har under åren varit mycket aktiva och har aktivt medverkat till att Pilotprojekt Sjövägen startades 23 augusti 2010.

Under 2011 har Pendelbåtsgruppen följt Pilotprojektet som skulle avslutas i augusti 2011 men som av Landstingets Trafiknämnd har blivit förlängt till och med 2013.

I början på 2012 kom en Delrapport från Pilotprojektet som beskrev pilotprojektet fram till och med 2011. Ett kort utdrag av delrapporten enligt nedan.

Pilotprojekt SjöVägen - Delrapport 2011.12.31

För att pröva förutsättningar för pendelbåtstrafik i Stockholms inre farvatten samt pröva vilken inverkan SLs periodbiljetter har på pendelbåtstrafik, genomför Nacka Strand Fastighets AB (efter Vasakronan), Nacka Kommun, Lidingö kommun, HSB Bostad, JM AB, John Mattson AB, Kvarnholmen Utvecklings AB, Telegrafbergets Fastighets AB samt Elite Hotel Marina Tower i samarbete med Stockholms Läns Landsting (via SL) ett "Pilotprojekt SjöVägen" som startade i augusti 2010.

Pilotprojekt SjöVägen - antal passagerare har nu ökat med nära 400 procent!

Pilotprojekts passagerarstatistik för 2011 är nu klar. Pendelbåtstrafiken mellan Nybroplan - Nacka - Lidingö - Frihamnen, har på 1 år (med mycket begränsade förutsättningar) ökat med nära 400% från cirka 40 000 år 2009 till nästan 200 000 påstigande passagerare 2011.

År	Resenärer	% ökning	Operatör
2008	39 035		Vasakronan
2009	40 032	0%	Vasakronan
2010	72 078	80%	Vasakronan under våren, SjöVägen fr o m 2010-08-23
2011	194 889	387%	SjöVägen

Pilotprojekt SjöVägen - Antal pendlare har nu ökat till 345 (kl 06 - 09)

Antalet passagerare som stiger på SjöVägen-båtarna mellan 06-09 på vardagar betraktas som pendlare.

År	Antal resenärer i genomsnitt kl 06 - 09	Anm
2010, sept	170	60 minuterstrafik
2011, nov	345	40 - 45 minuterstrafik

Pilotprojekt SjöVägen - Antalet cyklar har nu ökat, båten kortar cykelvägen

Pilotprojektet visar tydligt att man på framtida pendelbåtstrafik kan ta med oerhört många cyklar i kollektivtrafiken på ett sätt som inte finns i något annat kollektivtrafikslag och därigenom tillmötesgå den positiva trenden att fler cyklar i Stockholmsområdet.

Slutsats Pilotprojekt SjöVägen 2011.12.31

Pilotprojektet visar redan nu att det finns förutsättningar för SLL att via SL bygga ut sin redan existerande pendelbåtstrafik med ett antal linjer både i saltsjön och Mälaren om trafiken bedrivs med,

- **samma taxa som SL, dvs alla periodkort, kontantremisor, SMS-biljetter etc**
- **acceptabel turtäthet samt kvällstrafik**
- **samordning mellan pendelbåtarna och övrig SL-trafik vid alla bryggorna**
- **isgående pendelbåtar tillgängliga för passagerare, cyklar, handikappfordon och barnvagnar**
- **pontonbryggor för exakt nivå med pendelbåtarna, enkla väderskydd, bil- och cykelparkering**

Detta skulle inte bara avlasta kollektivtrafiken över slussen och centrum utan också visa SLL's ambitioner att bygga ut kollektivtrafik med de mest handikapptillgängliga kollektivtrafikfordonen som finns och satsa på de mest effektiva kollektivtrafikfordonen som finns för cykeltransporter.

För mer upplysning och tidtabeller för 2012, se www.sjovagen.nu

Pendelbåtsgruppen 2012.04.10

Hans Lundqvist, Lars Osterman, Anders Rörby

Bryggkommittén

Kommittén har under året bestått av Bo Lagerqvist (ordf.), Erik Pettersson, Lars Tengelin och Hans Olov Westerholm.

Det årliga bryggårsmötet hölls den 10 november med ca 30 deltagare. Särskilt inbjudna gäster var Tom Thureborg, WÅAB, Bryggkonsulten Nils-Åke Kadeby och Mästerlots Björn Öberg, Landsort. En utförligare rapport från mötet finns i förra numret av *Skärgårdstrafikanten*.

Till "Årets brygga 2011" utsågs *Ekholmen* vid Nämndö, som är en helt ny brygga.

Under 2011 stängdes bryggan på *Edö ö* av p.g.a. dåligt skick. *Näsudden* på Utö reparerades och en stor reparation genomfördes på *Söderöra*, en träbrygga på *stenkista*.

I Nacka kommun renoverades bryggorna *Saltsjöbaden*, *Hasseludden* och *Nyckelviken*.

Gatans brygga på Runmarö beviljades landstingsbidrag för en större ombyggnad.

En större ombyggnad av *Grinda Södra* brygga projekterades under 2011 och är när detta skrivs i full gång.

Vid årets bryggår redogjorde mästerlotsen Björn Öberg för de stora problemen med trafikbryggorna på Landsort som inte uppfyller WÅABs krav. Det krävs investeringar i storleksordningen 15 miljoner kronor för att få till stånd ordentliga hamn- och brygganläggningar, men Statens Fastighetsverk har hittills inte velat

stå för kostnaden. Trafikantföreningen följer utvecklingen i denna sak. Trafikantföreningen har deltagit i två möten angående den s.k. RFI-utredningen om skärgårdstrafiken, som omnämns på annan plats i denna skrift. Föreningen har därefter sänt in ett yttrande till landstinget i vilket det, förutom mycket annat, betonas att frågor om ägande och underhåll av trafikbryggorna inte tycks ha behandlats i utredningen, vilken genomförts av konsulter från KPMG. Utan trafikbryggor i godtagbart skick torde det bli tämligen svårt att bedriva någon trafik. Med tanke på den höga standard som numera krävs av WÅAB och de mycket höga kostnaderna för underhåll och framför allt för nybyggnad av bryggor är det viktigt att tillräckliga bidragsmöjligheter finns att tillgå för reparationer och nybyggnationer, vilket föreningen också framhåller i remissyttrandet.

Under 2011 har inget bidrag lämnats ur den av Trafikantföreningen förvaltade s.k. Malmströmska fonden. Fondens ändamål är att ge bidrag till smärre åtgärder och reparationer på trafikbryggor i södra skärgården. Ansökningar om bidrag ur fonden kan ställas till Bryggkommittén.

Ekonomi och expedition

Föreningen kan glädja sig åt en stabil ekonomi med små variationer mellan åren. Tryckkostnaderna för Skärgårdsboken har under året nästan halverats genom byte av tryckeri. Skattmästaren *Ove Svensson* svarar som vanligt för en stram budgethållning där utgifterna skall vara anpassade till inkomsterna.

Expeditionen har som tidigare varit gemensam med Stiftelsen Skärgårdsbåten. *Marianne Jonsson* har hållit reda på medlemsregistret, hemsidan och den dagliga bokföringen, sålt biljetter till Skärgårdsbåtens Dag och tillsammans med de förtroendevalda skött föreningens utskick och även som redaktör svarat för Skärgårdstrafikantens tre årliga nummers tillkomst .

Avslutning

När vi framlägger denna verksamhetsberättelse gör vi det i den fasta övertygelsen att det finns ett behov av en stark, oberoende konsumentorganisation för den kollektiva båttrafiken. Vi kan konstatera att arbetet med att framföra föreningens synpunkter på morgondagens trafik har rönt ett stort gensvar hos våra medlemmar.

Slutligen ett tack som riktar sig till Waxholmsbolaget och övriga rederier, landstingets och kommuners olika verksamheter som vi verkat med, liksom skärgårdsanknutna organisationer.

Sist men inte minst ett tack till expeditionen och till alla medlemmar som bidragit med arbetsinsatser vid olika tillfällen.

Styrelsen

Resultaträkning 2011

Inkomster

Medlemsavgifter	169 224:-
Enskilda 139 864:-	
Föreningar 29 360:-	
Bidrag	12 235:-
Arrangemang, möten m m	237 259:-
Räntor och av- kastning på kapital	98:68

Summa 418 816:68

Utgifter

Lokalhyra	27 642:-
Expeditionkostnader	39 740:-
Löner, soc.avg	86 736:-
Arrangemang, tryck- saker, möten m m	145 077:50
Porto, telefon	58 853:50
Trafikfrämjande åtgärder	40 000:-
Avsättning för övrig utrustning	10 000:-
Övriga utgifter	9 190:50
Avskrivningar	-
Årets resultat	1 577:18

Summa 418 816:68

Balansräkning 2011

Ingående balans 2011 -01-01

Tillgångar

Kassa	1 183:-
Bank	16 155:23
Aktieindexobligationer	170 940:-
Plusgiro	77 797:58
Diverse debitorer	5 669:50
Inventarier	1:-
Försäljningslager	1:-
Förutbetalda kostnader	9 931:-

Summa 281 678:31

Skulder

Diverse kreditorer	3 412:50
Medlemsavgifter 2011	72 580:-
Fond trafikfr. åtgärder (inkl Malmströms fond 66 500:-)	166 500:-
Kapitalkonto	33 403:62
Årets resultat +	5 782:19
	39 185:81

Summa 281 678:31

Utgående balans 2011 -12-31

Tillgångar

Kassa	4 028:-
Bank	50 488:01
Aktieindexobligationer	166 860:-
Plusgiro	75 043:54
Diverse debitorer	16 632:50
Inventarier	1:-
Försäljningslager	1:-
Förutbetalda kostnader	17 222:-

Summa 330 276:05

Skulder

Diverse kreditorer	4 793:-
Medlemsavgifter 2012	68 220:06
Fond trafikfr. åtgärder	148 500:-
Malmströms fond	68 000:-
Kapitalkonto	39 185:81
Årets resultat +	1 577:18
	40 762:99

Summa 330 276:05

Funktionärer 2011

Ordförande

Bengt Adamsson, Södertälje (Sthlm)

1:e vice ordförande

Gunnar Lefrell, Lervik

2:e vice ordförande

Rickard Gille, Rindö

Protokollsekreterare

Bo Lagerqvist, Sthlm (Skärmaräng)

Trafik- och vice protokollsekreterare

Lars Berglöf, Sthlm (Granholmen)

Skattmästare

Ove Svensson, Edholma

Klubbmästare

Elisabeth Dingertz, Värmdö

Övriga styrelseledamöter

Nils Cronholm, Sthlm (Yxlö)

Jan-Evert Jäderlund, Rindö

Anna Lundin, Vagnsunda Södra

Hans Lundqvist, Styrsvik

Erik Pettersson, Möja

Anders Rörby, Nacka(Gällnönäs)

Rolf Ström, Kummelnäs

Björn Sylvén, Sthlm(Storholmen)

Lars Osterman, Lidingö (Klippudden)

Hans-Olof Westerholm (Aspö)

Arbetsutskott

Presidiet samt en ledamot från respektive kommitté.

Trafikkommittén

Bengt Adamsson (ordf), Lars Berglöf (sekr),

Nils Cronholm, Stig Dingertz, Jan-Evert

Jäderlund, Erik Pettersson, Anders Rörby,

Ove Svensson och Björn Sylvén

Bryggkommittén

Bo Lagerqvist(ordf), Erik

Pettersson, Lars Tengelin och Hans-Olov

Westerholm

Pendelbåtsgruppen

Lars Osterman (ordf), Bengt Adamsson,
Hans Lundqvist, och Anders Rörby

Stomlinjegruppen

Stig Dingertz (ordf), Lars Berglöf (sekr),
Nils Cronholm, Bo Lagerqvist, Gunnar
Lefrell, Anna Lundin och Björn Sylvén

Fartygskommittén

Bengt Adamsson (ordf), Lars Berglöf (sekr),
Hans Lundqvist och Rolf Ström

Revisorer

Ord: Claes Insulander, Jörgen Henriques
Ers: H-J Öhrström, Ann-Marie Hedbäck

Valberedning

Stig Dingertz (sammanställande)
Jörgen Henriques och Bengt Akalla

Skärgårdsbokens Redaktion

Lars Berglöf, Nils Cronholm, Stig
Dingertz, Jörgen Henriques, Agneta
Höglund, Marianne Jonsson, Gunnar
Lefrell, Lars Lysell, Rolf Ström, Ove
Svensson och Björn Sylvén

Kommittén för Skärgårdsbåtens Dag

Bengt Adamsson, Elisabeth Dingertz,
Stig Dingertz, Agneta Höglund, Jan-
Evert Jäderlund, Marianne Jonsson
(sammanställande: presidiet)

Skärgårdstrafikantens redaktion

Marianne Jonsson (redaktör), AU och
sekreterarna i huvudkommittéerna.
Ansvarig utgivare: Bengt Adamsson

Expedition, kassa,medlemsregister

Marianne Jonsson (Tynningö)

Arkivarie

Gunnar Lefrell

Välkomna till årsmöte

torsdagen den 26 april 2012 kl 18.30

i Hartwickska Huset, Gästabudssalen, S:t Paulsgatan 39 C

Årsmötesförhandlingarna startar kl 19.00.
Efter förhandlingarna och styrelsens information
kommer Skärgårdsstiftelsens VD

Lena Nyberg

och berättar om Skärgårdsstiftelsens verksamhet, planer och projekt.
Hon, liksom alla medlemmar, hälsas välkomna!

Mötet avslutas kl 21.00

Föredragningslista:

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för dagens förhandlingar
3. Val av två justeringsmän att jämte ordföranden justera protokollet
4. Fastställande att mötet stadgeenligt har blivit utlyst
5. Verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse
6. Revisorernas berättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
8. Val av..
 - a) ordförande för ett år
 - b) två vice ordförande för ett år
 - c) övriga ledamöter i styrelsen som står på tur att väljas för två år
9. Val av två revisorer jämte revisorssuppleanter
10. Fastställande av medlemsavgift för 2012 för enskilda och organisationer
11. Val av den del av valberedningen som tillkommer årsmötet att välja för ett år
 - a) sammankallande
 - b) två övriga ledamöter
12. Övriga frågor

Skärgårdstrafikanten

Organ för Skärgårdens Trafikantförening

Ansvarig utgivare

Bengt Adamsson (ordförande)

Redaktör

Marianne Jonsson 08-662 89 02

Expedition Nybrogatan 76 nb

114 41 STOCKHOLM

Tel/fax

08-662 89 02, 11.00-14.00

Postgiro

70 17 48 - 6

E-post

info@skargardstrafikanten.se

Hemsida

www.skargardstrafikanten.se